

РЕЦЕНЗИЯ

От доц. д-р Георги Асенов Арнаудов,
Нов български университет, 8.3 Музикално и танцово изкуство,
върху художествено-творческата продукция за участие в конкурс
за заемане на академичната длъжност доцент, в професионално направление
8.3 музикално и танцово изкуство, специалност „Оперно –симфонично
дирижиране” в катедра „Дирижиране”, ТКДФ на НМА „Проф. Панчо
Владигеров”, обявен в държавен вестник бр.78/ 21.09.2018 г. с кандидат ас. д-р
Григор Петров Паликаров

Настоящата рецензия е по конкурс за „доцент“ в професионално направление 8.3. Музикално и танцово изкуство с единствен кандидат ас. д-р Григор Петров Паликаров – дългогодишен преподавател в катедра „Дирижиране”, ТКДФ на НМА „Проф. Панчо Владигеров”, специалност „Оперно-симфонично дирижиране”. Това е преподавател със сериозна педагогическа активност и артистични и творчески изяви като диригент и композитор.

Още тук, в началото следва да изтъкна, че това е една напълно удачна кандидатура, съответстваща на Закона за развитието на академичния състав в Република България, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника на Националната музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“ за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България.

Тук следва до подчертая също така, че със своята педагогическа и творческа дейност кандидатът по конкурса Григор Паликаров **изпълнява напълно минималните национални изисквания** към преподавателската и художественотворческата дейност за придобиване на академичната длъжност „доцент“.

От 2013 г. Григор Паликаров е хоноруван преподавател а от 02.11.2015 е щатен асистент към катедра „Дирижиране”, ТКДФ на НМА „Проф. Панчо Владигеров“. На 20.06.2017 г. той е придобил образователната и научна степен "доктор", в професионално направление 8.3 – музикално и танцово изкуство с тема на дисертационния труд: „Художествени измерения и значение на оперите "Косара" и "Алцек" от Маестро Георги Атанасов в българската музикална култура“, с което изпълнява изискванията по показател А 1. **Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен**

„доктор“, които му дават **50 точки**.

В група от показатели **„В“**, която изисква минимални 100 точки (Сума от показателите от 3 до 5), д-р Григор Паликаров е представил в показател *В-5. Водеща (самостоятелна) творческа изява в областта на изкуствата* 11 значими творчески изяви (385 т.) като диригент в международни фестивали и концерти в страната и извън България, както и високоприносни студийни записи със Симфоничния оркестър на Българското национално радио, които му дават **385 точки**.

В група от показатели **„Г“**, която изисква минимални 120 точки (Сума от показателите от 6 до 15), д-р Григор Паликаров е представил в показател *Г-13. Водеща (или самостоятелна) творческа изява в областта на изкуствата, която не е основен хабилитационен труд* 10 значими творчески изяви (350 т.) като диригент в международни фестивали и концерти в страната и извън България, които му дават **350 точки**.

В група от показатели **„Д“**, която изисква минимални 40 точки, кандидатът е представил в показател *19. Рецензии за реализирани авторски продукти или творчески изяви в специализирани издания в областта на изкуствата* 4 рецензии в български и чуждестранни издания, които му дават **40 точки**.

В група от показатели **„Е“**, която изисква минимални 50 точки, кандидатът е представил в показател *22. Участие в национален научен, образователен или художественотворчески проект* информация за 5 големи и приносни художественотворчески проекта, които му дават **75 точки**.

По такъв начин кандидата по конкурса **набира 900 точки**, които надвишават значително изискваните 360 точки за заемането на академичната длъжност „доцент“.

Отвъд тези изискуеми от закона минимални национални изисквания към преподавателската и художественотворческата дейност за придобиване на академичната длъжност „доцент“ д-р Паликаров е представил още една обширна справка с приложения доказателства, която включва други негови творчески изяви и резултати от

педагогическата му дейност в качеството му на асистент в НМА „Проф. П. Владигеров“. Това са над 300 спектакъла в Софийска опера и балет където той е дирижирал 45 различни оперни и балетни постановки на творби от епохата на Класицизма до наши дни. Следват 13 сезона с над 70 концерта със Симфоничен оркестър - Пазарджик включващи творби от разнообразни жанрове и стилове, като немалко от творбите, включени в тези концерти, са били световни премиери или първи изпълнения за България. Много от тях са изнесени със световноизвестни солисти от цял свят. В тази група са поставени и множество концерти с Оркестъра на Класик ФМ от 2008 г. до настоящия момент, множество концерти и студийни записи със Симфоничния оркестър на Българското Национално Радио, концерти и спектакли извън страната с реномирани състави и солисти като, Националния филхармоничен оркестър и хор на Уругвай, Операта в Кливланд, Охайо, Словенската Национална опера и балет - Любляна, Красноярската опера и балет - Русия, Филхармония Яначек – Чехия, Симфоничен оркестър - Монтерей, Мексико и др.

Представена е информация и доказателства за основни дейности от педагогическата дейност на кандидата в НМА „Проф. П. Владигеров“, свързана с работата на д-р Паликаров със студентския симфоничен оркестър и дългосрочна реализация на студенти които са работили с него в различни национални и държавни културни институции в областта на музиката, като Софийска опера и балет (Алекс Витков - тромпет, Николай Цанев - валдохорна и Иванина Желязкова - цигулка), Симфоничния оркестър на Българското Национално Радио (Йоан Латровалиев - цигулка и Елена Ганова – цигулка), Софийска филхармония (Наталия Тодорова - цигулка, Боряна Кралева - цигулка, Георги Георгиев - виолончело и Алекс Атанасов – контрабас), позиции в Държавен музикален и балетен център – София, Държавна опера – Пловдив, Симфоничен оркестър – Пазарджик. Като успех в педагогическата работа на кандидата в качеството му на преподавател в дисциплината „оперна практика“ в специалността „оперно-симфонично дирижиране“ е и подготовката на постановката на оперите "Телефонът" и "Медиумът" от Джан Карло Меноти в Държавна опера - Стара Загора, поверени на двама негови студенти – четвъртокурсници: Виктор Крумов и Петър Тулешков.

Аз следя от няколко десетилетия творческата дейност на д-р Григор Паликаров и имам цялостна представа за качеството на неговата работа както като диригент и

композитор, така и като педагог. Следва да отбележа че представените от него творчески и артистични изяви съответстват по обем и цялостност на монографичен труд. Резултатите на неговата художествено-творческа дейност са изключително високи и приноси и мога спокойно да заявя, че той е един изключително талантлив млад диригент, който успява да изяви своите качества както в оперния, така и в симфоничния репертоар, като едновременно е признат за един от най-добрите акомпанятора на певци и солисти-инструменталисти. Сред тях се нариждат такива фигури като Веско Пантелеев-Ешкенази - цигулка, световната ни прима, сопраното Александрина Пендачанска, Ралица Ралинова-сопран и Кирил Манолов-баритон, пианистите Виктория Василенко, Людмил Ангелов, Георги Черкин и клавирното дуо Аглика Генова и Любен Димитров, цигуларите Албена Данаилова, Мила Георгиева, Светлин Русев, австрийските флейтисти Волфанг Шулц и Дитер Флури или първия виолончелист на Виенска филхармония Франц Бартоломей. Всички тези художественотворчески изява са получили изключително висока оценка от музикалната публика и критика.

Следва да изведе, че приложената хабилитационна справка за приносния характер на художествено-творческата и педагогическата дейност на д-р Григор Паликаров и доказателствата към нея обхващат основно художественотворческа дейност на кандидата за периода от защитата на неговия дисертационен труд до месец октомври 2018 г. включително.

Както вече бе посочено, като водещи (самостоятелни) творчески изяви са изведени **11 значими творчески изяви** на д-р Григор Паликаров, като диригент в международни фестивали и концерти в страната и извън нея, както и студийни записи със Симфоничния оркестър на Българското национално радио, **съответващи и равностойни на хабилитационен труд**, някои от които ще си позволя да коментирам:

- Откриване на 43-ия Международен Фестивал "Зимни музикални вечери "Проф. Иван Спасов" - гр. Пазарджик с участието на Симфоничен оркестър - Пазарджик и солист Веско Пантелеев-Ешкенази – цигулка на 25.01.2018г.. Григор Паликаров е Главен художествен ръководител на оркестъра вече 14 сезона и в това си качество работи изключително активно и продуктивно за развитието и творческото израстване на състава, за разширяването на неговата популярност

както в страната, така и в чужбина. Поддържането на високото ниво на основаният от проф. Иван Спасов фестивал е една от големите заслуги на Паликаров, което е от голямо значение както за оркестъра, така и за културния живот в града, правейки значимо това музикално събитие не само в национален и регионален но и в един широк международен план. Концертът беше записан и излъчен от БНР. Солист в концерта бе един от световноизвестните съвременни български цигулари Веско Пантелеев – Ешкенази, а във втората част прозвучава едно изключително рядко изпълнявано както в България, така и в чужбина произведение от Р. Шуман - "Увертюра, Скерцо и Финал", оп. 52.

- 21.07.2018г. – Представяне на спектакъла на Софийска опера и балет „Кармен“ от Бизе в рамките на Третия летен фестивал „Опера на върховете - Белоградчишки скали“. Спектакъл, който единодушно е определен, като една от знаковите премиери на Софийска опера за сезон 2017/18г. Представянето на тази знакова за музиката на 19 век оперна творба под открито небе, в един невероятно красив естествен „декор“ е в рамките на третото издание на създадения от Софийска опера летен фестивал в Белоградчик. Тази невероятна постановка създадена от творческия тандем на режисьора проф. Пламен Карталов и диригента Григор Паликаров има приносно значение за развитието на оперното изкуство в страната, за популяризирането му сред широк кръг от публика, при това в една естествена природна среда. Същата постановка е представена по време на турнето на Софийска опера и балет в Япония през месец октомври 2018 г.
- В рамките на описаните от д-р Паликаров Приноси са и премиерата в ТМПЦ – Варна на операта „Джоконда“ от Понкиели на 07.08.2018 г. на сцената на Летния театър в града в рамките на Международния музикален фестивал "Варненско лято". Постановката на тази оперна творба е рядкост по българските сцени и последното и представяне в България е през 1999 г. с участието на Гена Димитрова, в постановка на Пламен Карталов с диригент Георги Нотев. Един спектакъл на който впрочем младият Григор Паликаров е асистент.
- В своите приноси д-р Паликаров е включил и представеният в рамките на Концертен сезон 2018/19 на СО на БНР „Немски Реквием“ на Брамс. Диригентът Паликаров и солистите Ралица Ралинова и Кирил Манолов успяха да създадат

едно наистина монолитно изпълнение на тази грандиозна по своя замисъл творба, която не се чува често по концертните подиуми в България. По думите на кандидата „*Обемът и предизвикателствата в произведението на Брамс са може би причината за този факт и се радвам, че с прекрасните солисти и великолепните състави на БНР можахме да изпълним именно този мащабен опус.*“ Позволявам си този цитат от описаните приноси, защото те изявяват не само професионалните качества на Паликаров, а и неговото отношение към музикалната субстанция. Нещо, което впрочем винаги ме е впечатлявало дълбоко. Коментирам по-обширно тези творчески изяви на д-р Паликаров, защото съм запознат и съм присъствал на някои от тях и мога да ги оценя като високоприносни и с реално практическо приложение в съвременния културен контекст.

- В другата част от справката с приносите на предложената като хабилитационен труд художественотворческа дейност на д-р Паликаров са представени концертни изпълнения извън България в страни като Италия, Китай, Русия, Япония. Това са несъмнено високи, при това изключително приносни постижения, като в случая следва да се отчете високата отговорност, която е била гласувана на д-р Григор Паликаров от страна на ръководствата на национални и международни културни институции.
- Един последен коментар по отношение на описаните приноси ще бъде отнесен към реализираният през ноември 2017 година студийен звукозапис за фонда на БНР на една от значимите творби на българската музикална класика – „Гротескна сюита Бай Ганьо“ от Веселин Стоянов. Запис с който сам запознат лично и който спокойно мога да оценя, като великолепен и високоприносен, както по отношение на музикалното изпълнителство, така и по отношение на музикалната историография и документирането на българското културно-музикално наследство.
- Макар и да не са описани в основната справка за приносите бих оценил и като много ценна и цялостната педагогическа дейност на кандидата, особено в частта на консеквентната и изключително целенасочена ежедневна работа на Григор Паликаров с младите студенти певци или инструменталисти – били те солисти или членове на оркестровите състави на студентския симфоничен оркестър на

НМА "Проф. П. Владигеров". Тук извеждам и цялостната дейност на кандидата с подготвените от него двама студенти които реализираха постановките на „Телефонът“ и "Медиумът" от Джан Карло Меноти в Държавна опера - Стара Загора.

Бих определил цялостната творческа, академична и педагогическа дейност на д-р Григор Паликаров, като особено приносна, а професионалния изпълнителски опит натрупан през последните години и постигнатите резултати, както от него, така и от негови студенти, като основна и важна предпоставка за това развитие и основен пример за неговите колеги и възпитаници. Въз основа на казаното дотук давам убедено своя положителен глас за кандидатурата на ас. д-р Григор Петров Паликаров, за заемане на академичната длъжност „доцент” в професионално направление 8.3 музикално и танцово изкуство, специалност „Оперно –симфонично дирижиране” в катедра „Дирижиране”, ТКДФ на НМА „Проф. Панчо Владигеров”, с предложение за допускането на кандидатурата му до избор от академичния съвет на Национална музикална академия "Проф. Панчо Владигеров".

София, 20 Януари 2019 г.

Подпис:

Доц. д-р Георги Асенов Арнаудов